DE VORBĂ CU FOȘTII INTERNAȚIONALI

UN SFERT DE SECOL LA RAPID...

ȘTEFAN FILOTE

Spune-mi spectatorule brăilean: ai fost duminică la meciul de cupă Progresul--Rapid București? Dacă răspunsul este afirmativ (și nu văd ce amator de fotbal brăilean a rămas duminică acasă!), atunci sînt convins că l-ai remarcat acolo, în spatele porții lui Răducanu, pe Ștefan Filote. Ți-l mai amintești? Acum trei decenii juca aici, pe malurile Dunării, pe maidanul de lîngă gară, fotbal. Juca fotbal cu minge de cîrpă, așa cum am făcut-o toți la vîrsta copilăriei...

★

Într-o zi de vară, unul dintre prietenii mei de joacă de pe str. Virgil Pleșoianu mi-a spus: „Mergi după masă pe Giulești să-l vedem pe nea Fane?" Am stat o clipă pe gînduri. Apoi, curiozitatea a învins: „Care nea Fane?" Prietenul s-a uitat la mine cu un aer de vădită superioritate și, într-un tîrziu, s-a decis să mă... lămurească: „Ștefan Filote! Ești cam în urmă cu fotbalul, băiete..." Așa l-am cunoscut cu peste două decenii în urmă pe „nea Fane", acolo, pe dreptunghiul de gazon din Giulești, ajuns în tribună cu „sprijinul" unui „nene" care i-a zis celui de la intrare: „Lasă-l și pe puștiul ăsta că ține cu Rapidul..." L-am reîntîlnit pe acest idol al copilăriei, zilele trecute. Și am reînnodat cu el firul unor amintiri neacoperite de praful anilor.

★

— Așadar, nea Fane...

— Sînt brăilean. Am jucat fotbal mai întîi pe str. Dorobanți și am fost „titular" în echipă cîțiva ani. De-acolo am trecut pe terenul din Brăilița. În clasa a VI-a de liceu n-am mai avut bani de taxă. Mi-a oferit o astfel de bursă „Franco-Româna". Așa am ajuns la ei. Am jucat în echipa care activa în categoria B. În 1941, pe Giulești, am întîlnit formația Juventus pe care am învins-o cu 2—1. Eu am înscris ambele goluri. Le-am plăcut giuleștenilor. Ce-au discutat, nu știu. Cert este însă că Jean Lăpușneanu mi-a propus să vin la Rapid. Am acceptat cu o condiție: să vin numai la meciuri și să locuiesc mai departe la Brăila, lîngă părinți. Clauza a fost admisă și în martie 1942 am apărut pentru prima oară în echipa Rapid. N-am mai părăsit-o. În toamna lui 1957, cînd mi-am încheiat cariera de jucător activ, am rămas tot giulești, fie ca antrenor, fie ca membru al secției de fotbal...

— Debutul în „națională"?

— În 1942, pe ANEF. Apoi, încă 12 selecționări...

— Îți mărturisesc că n-am să-ți uit niciodată cursele rapide, centrările „simtite", șuturile năprasnice cu stîngul. Ai fost, după părerea mea, un talent autentic al fotbalului nostru...

— N-am să te contrazic din falsă modestie. A fost vorba și de ceva talent, firește. Dar, ceea ce spun toți fotbaliștii bătrîni nu este o poveste pentru... adormit copiii (fotbaliștii tineri). Noi munceam pentru fiecare element de tehnică, așa cum un șlefuitor de diamante muncește pînă cînd din apele acestei pietre prețioase izbucnesc strălucirii.

— Care a fost cel mai fericit moment din viața de fotbalist?

— În 1942 cînd, jucînd la Rapid, am cîștigat finala „Cupei României" învingînd Universitatea Cluj cu 7—1.

— Și cel mai... trist?

— În toamna lui 1957 cînd am predat tricoul alb-vișiniu celor mai tineri...

— Ți-aș propune să revenim la Rapidul de astăzi. Ca și ieri, cînd erai jucător, el nu reușește să aducă în Giulești — măcar pentru un sezon! — „tricourile de campioni". Este pe aproape, conduce, dar n-are finiș. Ce le lipsește acestor copii teribili ai Giuleștiului?

— Sincer să fiu, ezit să discut despre fotbaliștii de astăzi, în general, și despre cei ai Giuleștiului, în special. Aș discuta, cu plăcere, cu dragoste chiar, despre spectatorii din Giulești, despre acești oameni entuziaști care duminică de duminică, pe ploaie, lapoviță, pe caniculă sau pe vînt năprasnic vin la meciuri să-i susțină (deși, uneori, cîțiva dintre ei știrbesc din bunul renume al galeriei giuleștenilor), să-i „poarte pe aripi", cum spun gazetarii, spre victorie.

— Și, totuși...

— Doar doi-trei oameni, Dinu, Greavu... se dăruiesc acestei echipe, fac totul pentru ca spectatorii să aibă o satisfacție. Restul sînt inconstanți, privesc jocul cu neseriozitate, sacrifică interesul echipei pentru a se distra cu mingea. Echipă inconstantă — într-un cuvînt — care le scoate peri albi lui Valentin Stănescu și Victor Stănculescu.

— Giulești și, cu toate acestea, atît de sever cu giuleștenii!

— Da. Pentru că iubesc fotbalul și-i stimez pe spectatori, pentru că realizez perfect interdependența dintre neseriozitatea jucătorilor în echipele de club și performanțele inconstante ale echipei naționale. Orice concesie făcută seriozității și conștiinciozității în echipa de club se răsfrînge în jocul reprezentativei...

— Intransigența este bună. Dar, nu se poate să nu fie însoțită, la un vechi și pasionat giulești, de cîteva aspirații.

— Eu le am. Cel mai bine ar fi, însă, să le aibă și ei, jucătorii. Să aspire la un joc din ce în ce mai bun și mai corect, la performanțe interne și internaționale pe măsura dorințelor suporterilor și tradiției fotbalului în acest cartier al Capitalei!

★

Dacă spectatorii brăileni ar fi știut că Ștefan Filote își serbează în aceste zile un jubileu, i-ar fi oferit fără îndoială un buchet de ghiocei. O vor face însă, cu siguranță, giuleștenii care și-au înscris pe agende, acolo, pe filele lui martie '67, că „Ștefan Filote împlinește 25 de ani de cînd se află cu tot sufletul în Giulești".

V. CRISTIAN

CU SCRIITORUL D. R. POPESCU despre FOTBAL și FOTBALIȘTI

Mai am o jumătate de oră pînă la întîlnirea cu scriitorul D. R. Popescu și plimbarea prin Cluj îmi oferă posibilitatea să-mi concentrez atenția asupra subiectelor pe care le voi pune în discuție. Zîmbesc. Mi-am aruncat ochii pe un afiș cu spectacolele Teatrului Național din Cluj. Așadar, D. R. Popescu este un scriitor... estival! Mai întîi, romanul „VARA OLTENILOR", apoi, filmul „UN SURÎS ÎN PLINĂ VARĂ" și acum — este tocmai ceea ce am văzut pe afiș — piesa „VARA IMPOSIBILEI IUBIRI?"...

Și eu voi aborda cu el discuția despre fotbal... iarna. Va fi sau nu de bun augur? Dacă mă gîndesc bine îmi acord șanse. În fond, toate aceste lucrări în care acțiunea se petrece vara, le-a scris, fără îndoială, iarna. Este, deci, sezonul laborios în care-și încredințează gîndurile. De ce n-ar face-o și acum?

D. R. Popescu este un scriitor tînăr. A debutat în literatură în 1953 cînd — elev fiind — i-a apărut, într-un ziar din Oradea, o schiță. Primul volum — „Fuga" — în 1958. În volumul „Fata de la miazăzi", apărut în 1964, a publicat și două nuvele cu temă sportivă. Apropierea lui D. R. Popescu de sport este firească. A jucat (și mai joacă!) fotbal, se destinde, ori de cîte ori are timp liber, pe stadion și este spectator nelipsit al întîlnirilor de fotbal, baschet, tenis de masă, handbal, volei, fotbal... N-am greșit începînd și încheind cu fotbalul, pentru că pasiunile sportive ale scriitorului încep și se încheie cu... fotbalul.

În biroul său de la Filiala Cluj a Uniunii Scriitorilor, unde m-a primit, este cald ca... vara. Poate și din această cauză discuția s-a „încins" repede.

— Așadar, fotbalul...

— Da, fotbalul, acest „sport al sporturilor", mă fascinează. Urmăresc fiecare meci al echipei noastre, „U", dar nu sufăr de local patriotism. Admir jocul plin de fantezie și măiestrie al piteșteanului Dobrin și al bucureșteanului Matcianu. De altfel, ultimul a fost și „eroul" uneia dintre povestirile mele. Nu mai cred însă în nici o echipă. Rapid n-a reușit să cîștige campionatul, Petrolul s-a poticnit tocmai cînd trebuia să facă o performanță mare — vă mai amintiți, desigur, meciurile cu Liverpool și faptul că englezii au știut să profite mai bine de avantajul terenului propriu — iar Farul nu este o echipă cu suflu... Prefer să-mi fac idoli din jucători!

— N-ați pomenit nimic însă de Universitatea Cluj...

— Sînt supărat pe ei. În toamnă m-au dezamăgit. Deși au peste 20 de jucători valizi n-au reușit să alcătuiască o echipă.

— Ca spectactor fidel și om care vă interesați îndeaproape de reprezentanții sportivi ai Clujului, poate v-ați făcut și un punct de vedere asupra cauzelor care generează declinul actual al acestei echipe cu tradiție în fotbalul românesc.

— Intuiesc mai mult. Echipa n-are un sistem de joc. Mladin, noul antrenor de la „U", nu cunoaște bine posibilitățile oamenilor și din această cauză nu știe să-i plaseze la locul potrivit. Nu trebuie subordonat jocul echipei punerii în valoare a calităților unui anumit jucător, iar „vedetele" nu sînt rotițe active în angrenajul echipei. Pele, Eusebio sau Bobby Charlton sînt și vedete și jucători de rînd în același timp, și asta îi face jucători mari, iar echipele lor repurtează succese. Așa cred eu...

— Pe această temă, n-ați putea concretiza la echipa clujeană?

— De pildă, Adam. Lovește bine mingea cu ambele picioare, are joc b. de cap, detentă, acoperă o zonă mare. Cînd a venit de la Cîmpia Turzii era excelent. O vreme s-a menținut pe această linie și la noi. A avut însă o perioadă de declin (fiecare jucător trece prin astfel de momente!) și toată lumea l-a părăsit. Coechipierii au început să nu-i mai paseze mingea, publicul să-l admonesteze, iar antrenorul n-a găsit calea nimerită să-l scoată cu bine din această „pasă neagră". Să nu uităm că Frățila n-ar realiza multe fără ajutorul lui Pîrcălab, că Fontaine n-ar fi fost Fontaine fără Kopa.

— Este un caz sau, dacă vreți, o cauză a slăbiciunii atacului clujean. La aceasta se rezumă, după părerea dv., geneza defecțiunilor echipei, lipsa ei de potențial?

— Nicidecum. A fost un exemplu care a susținut o teză. Altul ar fi scoaterea fortuită pe tușă a jucătorilor cu experiență și... ani ceva mai mulți: Georgescu, Suciu, Marcu, Moguț, ca și promovarea unui mare — nepermis de mare — număr de jucători tineri. Din această cauză, „U" și-a pierdut stilul, nu mai este „U". Cred că la fel au greșit și brazilienii. Dar, de la ei avem de învățat lucruri bune... La noi nu există nici rațiune în alcătuirea echipei. Marcu era bun în linia de fund. Cînd am avut nevoie de un om în atac ne-am amintit că a fost cîndva înaintaș. Și l-am... promovat. Acum nu mai este nici una, nici alta!

— Apropo de jucători. La adresa lor n-aveți nimic de spus?

— Doar un singur lucru: nu se dăruiesc total sportului pe care-l practică. Din această cauză nici publicul nu-i mai susține cu aceeași căldură. La Craiova și Pitești fotbalul este un rege tînăr și adunat în jurul său o „curte" entuziastă. La noi a îmbătrînit, s-a blazat...

— Sînt convins că acei ce se ocupă de soarta fotbalului clujean vor recepționa... împunsăturile spadei (criticii) pe care o mînuiți foarte bine. În loc de „ripostă" am convingerea că vor găsi căile pentru soluționarea deficiențelor semnalate de dv. și de alți iubitori ai fotbalului. Părăsind „pista" clujeană vă propun să abordăm un alt subiect. În ultimul timp gazetarilor sportivi li s-au adăugat scriitorii. În paginile unor cotidiene, la rubricile de sport ale unor reviste, la radio și televiziune își spun cuvîntul asupra diferitelor aspecte ale activității sporti-

Scriitorul D. R. Popescu
văzut de NEAGU RĂDULESCU

ve. Dv. n-ați făcut încă acest pas. De ce?

— Nici nu-l voi face. Personal socotesc că scriitorul este obligat să scrie despre „fenomenul sport" pentru că el ocupă astăzi o parte importantă din timpul liber al omenirii. Este un „virus" al acestei părți a secolului, dar un virus care — spre deosebire de... semenii lui — aduce tuturor un plus de sănătate, de vigoare. Cred că trebuie să ne ocupăm, deci, de sport, să scriem tot mai multe și mai interesante lucrări literare cu temă sportivă, să ne aducem contribuția la răspîndirea lui, să ne spunem (chiar răspicat) opinia într-o anumită situație. Mai departe însă eu nu merg. Gazetăria are cine s-o facă. Camus a jucat fotbal, dar n-a dat niciodată sfaturi selecționerului. Cum aș putea să-i dau eu, care nu sînt specialist, sfaturi antrenorului? Ca scriitor nu-l pot înlocui pe ziaristul de specialitate, pentru că acesta stă tot timpul în mijlocul sportivilor, pe stadioane, dispune de o vastă documentare, de amănunte care mie îmi scapă. Rămîn pe „postul" de fidel spectator...

— La ce lucrați în prezent?

— La un volum de nuvele care să poată fi citite separat, dar care să formeze totuși un roman.

— Și în ceea ce privește literatura sportivă?

— În 1967 o voi aborda din nou. Precis voi scrie despre fotbal, fiindcă eu cred mai departe în Pele et comp. Cînd voi termina nuvela o voi trimite mai întîi revistei „Fotbal". Promit!

H. NAUM

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

ETAPA... PRIMĂVERII

Orizontal. 1) Au obținut o frumoasă victorie pe teren propriu în prima etapă a returului, cedînd lanterna roșie — Au oprit mai multe șuturi în această etapă (Pantea, Neșu, Ivansuc). 2) Realizatorul constănțenilor în partida de pe Giulești... — ... și non — realizatorul Stelei. 3) Împreună cu mișcarea rapidă în teren, a caracterizat jocul craiovenilor la 26 februarie — Super-campionul ratărilor la Cluj. 4) Primele la lucru! — Grec din vechime — ... Serafet, portar la I.M.U. Medgidia. 5) Echipă arădeană din campionatul regional — Înaintaș argentinian din echipa Italiei (în trecut) — ...Ramsey, antrenorul baronet. 6) „...Ahead", echipă din Olanda — Aruncător. 7) Pînă la etapa a XIV-a — Mijlocaș arădean pe stadionul studenților clujeni — George Enescu. 8) Stadion — Textilă — Proca Nicolae. 9) „...Sanchez Pizjuan", stadionul din Sevilla pe care a jucat Dinamo Pitești în octombrie 1966 — Șoarece. 10) Linie din dispozitiv — U.T.A., în urmă cu ani. 11) A înscris un gol splendid pe Giulești, din lovitură liberă — Lucrări pe teren. 12) Grăsime — A se fărămînta — Editură de Stat. 13) În linie cu Alecu, la Brașov.

Vertical. 1) Adversar al ieșenilor, pe Republicii — Înaintaș al piteștenilor în meciul cu Progresul. 2) Moț (fără legătură cu Aradul) — Grație lui Moț, a plecat cu un punct de la Cluj — Riu în Germania. 3) Fostă echipă de volei din București — A înfrumusețea. 4) Unul din cei mai buni „stegari" din etapa a XIV-a și autorul unuia din goluri — Echipamentul „progresiștilor" pe stadionul piteștean. 5) Perioadă de timp — În frunte la Locomotiva! — Oraș în R.D.G.. Jocul unei victorii recente a Stelei — Atmosferă. 6) Unul dintre „tușierii" derbiului craiovean... — ...și cel de al doilea. 7) Clujean remarcat la 26 febr. — Înaintaș al Stelei. 8) Jumătate de oraș! — Pe el — A înscris primul gol al brașovenilor în poarta lui Ion Vasile. 9) Cel mai bun fotbalist sovietic al anului 1966 — Apărător al U.T.A.-ei, utilizat în meciul de la Cluj — Păsări răpitoare. 10) Ca meciul Bologna — Spal din concursul Pronosport de la 26 febr. (pl) — Comună în Pirineii Orientali. 11) Înaintaș la Espanol, a marcat un gol brașovenilor la 2 martie 1966 — Apare în refrenele populare — Arbitrul întîlnirii de la Cluj. 12) Arbitru... în infern — „Stade...", nume unei echipe din Franța.

Cuvinte cunoscute mai puțin: INN, RIA, EAC.

G. CORJOS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	T	E	G	A	R	I	■	P	A	R	I
2	T	U	F	A	N	■	V	O	I	N	E	A
3	E	L	A	N	■	B	A	R	B	U	■	D
4	L	U	■	E	L	I	N	■	A	L	I	■
5	I	■	■	■	O	R	S	P	■	A	L	F
6	S	■	■	■	S	U	L	I	T	A	R	■
7	T	U	R	■	J	A	C	■	G	E	■	A
8	■	T	E	R	E	N	■	I	N	■	R	N
9	R	A	M	O	N	■	S	O	A	R	E	G
10	A	■	E	S	A	L	O	N	■	I	T	A
11	D	I	N	U	■	I	R	I	G	A	R	I
12	U	N	T	■	A	G	I	T	A	■	E	S
13	■	N	A	F	T	A	N	A	I	L	A	■